

Виходить у Львові
щодня (крім неділей і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ:
Адміністрація: уляна
Чарнецького ч. 12.

ЛІСТЫМА приймають ся
лиш аржанковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окремє жаданє і за зго-
дженням оплати поштової.

РЕКЛЯМАЦІЇ
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
з агенції дневників па-
саж Гавсманна ч. 9 і
з ц. к. Староствах на
провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року, 1.20
місячно . . . „ —.40

Поодинокє число 2 о
з поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року, 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокє число 6 о.

Вісти політичні.

Буковинська реформа виборча.

В суботу дня 16 с. м. ухвалив буковинський сойм виборчу реформу. Ухвалений закон має забезпечити цісарську санкцію і незабаром стане правосильний. Після нового закону буковинський сойм буде складатися з 62 послів; они розложени так: 2 віршістів (митрополит і ректор університету), 13 послів великої посілости, 2 послів з торговельної палати і 5 з міст, 28 послів з сільських громад і 17 послів з загальної курії. Села і міста будуть отже мати без загальної курії 29 послів. З тих 29 послів припадає 10 на Волохів, 10 на Русинів, 8 на Жидів і Німців і 1 на Поляків. Взагалі розділ мандатів на поодинокі народности без віршістів такий: Русини дістають 17 послів, Волохи 22 послів, Жиди 9 послів, Німці 7 послів, Поляки 6 послів.

Суботнішні наради над тим законом розпочалися промовою референта посла Гормузакого, котрий іменем перманентної комісії для виборчої реформи предложив соймови справозданє з дотеперішних заходів коло переведення

реформи. Він заявив, що засадою при укладанню проекту було: розділити територію поодиноких народностей та забезпечити права національним меншостям. Дорогою до здійснення тої засади показав ся для комісії національний катастро. Відповідно до того виробила комісія проект нової крайової виборчої ординації на засаді національного катастро для всіх більших народів краю т. в. для Русинів, Румунів, Поляків, Німців і Жидів. Поширено на боці лише Малярів і Липоваків, бо они чимлять всего по кілька тисячів душ. Той проект предложила комісія до одобрення правительству, але небагом одержала з міністерства внутрішніх справ відповідь, що правительство не годить ся на признанє жидівської народности, внаслідок чого уважав неможливим установленє жидівського катастро. З уваги на таке становище правительства комісія злучила німецьку і жидівську народність в одну національну курию; однак щоби кождому з тих народів забезпечити репрезентацію, завела в тій німецькій курії пропорціональне голосованє на двох послів, основанє на тій самій засаді, що пропорціональність у всхідно-галицьких сільських округах виборчих до парламенту. Що до інших подробиць реформи, то новий закон розширює виборче право в двох напрямках: знизжує виборчий ценз і творить нову курию, за-

галъну, в котрій мають право голосованя всі ті, що не голосують в інших куриях.

Уложенний на тих засадах новий проект комісія знов предложила правительству і одержала на него одобренє. З тим проектом комісія станула перед соймом.

Над тим справозданєм перевів сойм передусім генеральну дебатю. Перший говорив п. Скедль іменем Німців. Він заявив, що Німці будуть голосувати против проекту. По правді Німці дістають тільки 4 певні мандати. То гірка кривда, що 26.000 Поляків мають 6 певних мандатів, а 75.000 Німців тільки чотири. Бесідник домагав ся заступства для католицької церкви. Він протестує против того, щоби Жидів лучити в одну курию з Німцями, та домагав ся, щоби рішенє про виборчу реформу відложити до будучого сойму.

П. Штраухер іменем Жидів виголосив против предложеного проекту довгу промову. Він звивав сойм, аби не подав ся перед становищем правительства, яке не хоче признати жидівської національності. Національно-жидівський рух на Буковині сильний і з кождим днем росте. Бесідник ставить внесенє, щоби проект навад завернути до комісії з припоруком, аби виробила новий проект на основі повного національного катастро.

П. Гальбан (котрий єсть також послом

4)

Султанський сивий.

Сміхонинка з військового життя — Ліхдорфа.

(Дальше).

Вже кілька неділя відбувало ся приучуванє рекрутів, коли одного дня з'явив ся полковник в уїджалъни. День перед тим падав трохи дощ, відтак настала студія, а отверта уїджалъня покрила ся ожеледдю. Щоби не було якого нещастя, казав рїтмайстер волякам сідати на коні в критій уїджалъни, котрої уживано лиш підчас великої студії. Полковник, як то взагалі старшина, оглядав оком знатока коні і воляків. Зараз коло Паклевського стояв вахмайстер Горват і дилтого Ян мав ся дуже на бачности, коли роздала ся команда: „Сідати на коні!“ та й досить зваво опинив ся на сїдалі. Коли полковник дав відтак знак, щоби зачинати їздити, не спускав вахмайстер ока з Паклевського, котрий сїдів на коні ви простованій цієля пришеу як стовп. Горват однак не дав ся тим затуманити, він прочував якесь нещастє, а то прочутє таки й не завело старого гузара. Віддїл перейшов з кроку в трусок і все їшло як слід, гузари сїдали знаменито на конях, а полковник вдоводений аж якось повеселїшав.

— На рої! — чвалом! — роздала ся команда і дійсно їздиці пігнули на рої чвалом на лїво. Паклевський їхав послїдний на самїм

задї. Вахмайстер мав надїю, що кїнь Яна сам буде на стїлько розумний, що пустить ся на лїво. Тимчасом надїя его завела. Може на яних десять кроків від рога зачав Паклевський виробляти якїсь нечуванї маневри, кїнь сполошив ся і кичув нещасливим їздцем через голову об деревляну стїпу уїджалъні. Ян вдарив собом об стїпу, що аж задуудїло. Полковник, рїтмайстер та підофіцери поприбігали, всі гадали, що Паклевський поломив в собі всі кости. Дивним дивом тому чоловікови так як би й нічого не стало ся. Ян сїдів на мягкій землі, опершїсь об стїпу плечима і лїцц вшкїрив зуби та смїяв ся як дурнуватий.

Полковник післяв зараз одного підофіцера по полкового лікаря, котрий за кілька хвиль опісля явив ся зі всіма своїми приборами. Лікар оглянув уважного як найсовістїйше, але не міг знайти на нїм ніякого скалїченя ані зверху ані в середині. Отже справа закїнчила ся над сподїване щасливо.

В якийсь час пізїйше воляки вправляли ся в руханці на дворі на величїм руштованю. Полковник і висшї офіцери були при тїм. Паклевський стояв як звичайно на самїм кївци віддїлу, з котрого як-раз один воляк за другим лїзав по високїй драбні. Наконєць мусїв і Паклевський лїзти.

— Чи то не той, що недавно тому вїзав так нещасливо? — спитав полковник.

— Той сам — відповїв вахмайстер

— Як же він тепер держить ся на коні? Вахмайстер замїсть відповїди лиш здвигнув плечима, а командант полку глянув на

рїтмайстра, як би хотїв від него щось довідати ся.

— Я стратив вже всю надїю — сказав той. — Того чоловіка не дасть ся привчати, він очевидно якийсь слабїй на умі. Я би позволив собі предложити просьбу, щоби того чоловіка лікар полковий розслїдив докладно що до стану его ума.

— То ви уважаете того чоловіка за якогось не такого як другї? Чи він в послїдних часах може знов щось зробив?

— Він не одно таке робить, що не дасть ся погодити зі здоровим розумом чоловіка.

Підчас коли панове так розмивляли з собою, Ян вилїз потяжею на драбину. Осторожно ловив ся він за один щєбель по другїм, як би хотїв переконати ся, чи котрий не зломить ся. Вже вилїз був більше як до половини, коли вахмайстер крикнув до него, щоби не лїз далше і вертав. Ян очевидно не чув того, він лїз щораз висше по розгойданїй драбні і вхопив ся був рукою вже за послїдній щєбель. Але й тепер не станув, лїз ще — аж руки не мали вже чого вхопити ся і той чоловічїсько крикнув лиш як не своїм голосом, перекиднув ся у воздух і полетїв в долїну так, що аж по нїм засвістало.

Стало ся щось неможливого, щось нечуваного! Коло драбини висїла груба лїнва. Той лїнви вхопив ся Паклевський ще в послїдній хвилї і як би не то, був таки забив ся. Лїнва зачала колибати ся з воляком мов би величїйний маятник. Паклевський держав ся якийсь

галицького сейму) боронить проєкт виборчої реформи та пояснює негативне становище правительства супротив жидівської курії тим, що основні закони не знають поняття національності, а тільки поняття розговорної мови. Проєкт п. Скедлія що до призначення римокатолицької церкви репрезентації в соїмі бесідами як найгорячіше попірає. За те він не годить ся з докорами п. Скедлія про диспропорцію між мандатами польськими і німецькими. Він каже, що 26 тисяч поляків одержув тільки два мандати; решта польських мандатів, то мандати великої посілости. Поляки будуть голосувати за предложенем.

Ректор черновецького університету проф. др. Адлер виявляв ся против предложення. Він взагалі противник національного катастру та думає, що ні Русини ні Румуни не будуть мати великих користей з того закону.

П. Микола Василько стоїть на тім, що Буковина своїм виборчим законом сотворила звир для цілої монархії. Національний катастер мусять довести до національної автономії. Русини домагались також національного катастру для Жидів. Правда, рускі посли поборкують жидівських лихварів, але они далекі від того, щоби генералізувати поодинові погани вчинки на цілу націю. Бесідики противить ся признанню репрезентації католицькому духовенству. Німецькі жалоби на малу скількість мандатів безосновні. Руськам після числа вале-

жить ся багато більше мандатів, ніж справді дістали; а про те Русини не вносять ніяких рекримінацій, бо знають, що реформа виборча дасть почин національному мирови в Буковині.

Промовляло ще кілька послів: Лянґенґаґ (Німець) протва, Вольчньський (консерв. Румун) за, Леницький (Русин) за. Потім зголосив ся до слова президент ераю др. Бляйдєбен, котрий іменем правительства виявив ся за предложенем, як ділом національного компромісу.

По промові референта соїм приступив до спеціальної дебати та до голосованя. В поіменнім голосованю палата більшою більшістю 23 голосів против 7 приняла предложеня. Против него голосували Німці і Жиди.

Так само палата приняла закон про обовязок виборчий та уповажнила краєвий виділ, щоби у власнім обсягу ділания коробив в законі редакційні поправки, котрі евентуально покаже правительство.

На тім дебата над виборчою реформою для Буковини покінчено.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 19 жовтня 1909.

— **Г. Е. п. Намістник** др. Михайл Бобржинський виїхав сеї ночі до Кракова, щоби там взяти участь в обході ювілею „Museum Narodowo-go“.

час а відтак гримув на землю і лежав мов би неживий.

Завізвано відділ санітарний і він явив ся в супроводі полкового лікаря. Тимчасом Паклевський прийшов знов до себе і усміхав ся мов дурнувачий. Лиш долоні був собі трохи натер а впрочім не стало ся йому нічого. Санітети могли вернути зі своїми ношами назад домів.

Коби лиш з того не були якесь приєстрі наслідки — сказав полковник відходячи до рйтмайстра; — коби то все лиш добре закінчило ся.

Але то не добре закінчило ся. Одна з гвет розбиьсала ся на другий день дуже огро про пригоду Паклевського. Там сказано було, що командант полку прозвн як найострішійшия карами войковим, котрий терпів на сидній заворот голови і недів лігти по довжезній драбній, котра лиш слабо була оперта об землю. Чоловік той впав і забив ся на місці а нещасливу жертву поховали тихцем на військовім кладовищи.

Цілий корпус офіцерський був обурений на ту статью в газеті. Авдитор виготовив остре спростованя, котре Паклевський мав підписати. Але то не було так легко. Паклевський, що правда, намалював шід тим письмом свій знак, але в сім труднім случаю був він зовсім без ужитку.

Треба було вишукати инший спосіб. Авдитор прочитав Янови то спростованя поволи рядок за рядком — та дарма! Міг був прочитати ему так само якусь главу з Баятовної „Криітики чистоого розуму“. Остаючи вахмайстер Горват впав на щасливу гадку. В супроводі ординарця вислано Яна Паклевського до редакції і там муєв він віддати спростованя уложене авдитором. То помогло. Газета взявляла тоді, що ві хтось здуряв і тим закінчила ся тога не приятна істория.

— Мусимо тому конець зробити — сказав полковник до рйтмайстра — не маю охоти дерти ся з газетниками та писати спростованя. Паклевського не можемо пустити у відставку, він занадто сильний і здоровий, але із війшої служби треба его усунути. Відкомандуйте его до кухні, там не наробить він ніякого лиха.

На жалє надія завела. Бідачико Ян показав ся в кухні так нездатний до нічого, що в касарні вибухла справедешна ворохобня. Не було нишого виходу як лиш задля невільчимої дурнувачости увільнити его від всякої служби.

Від того часу не уживано Паклевського взагалі вже до ніякої роботи. Він сунув ся по кухні або по подвірю в касарні, ів, пив і спав,

але впрочім не робив нічого. Другі войки казали, що він живе собі як граф.

Аж ось наробив Паклевський загальної несподіванки, коли на послідних вісім неділях своєї служби при войску замельдував ся на службу до ляйтнанта Тот. Всі були цікаві, як то закінчить ся а вже найбільше така сам молодий офіцар.

Ще того самого вечера, коли Ян ставув на службу, завів він его до стайні, щоби ему показати, що потреба.

— Ти сам до мене замельдував ся — сказав він до Паклевського. — А то длячого?

Ян лиш вишкіряв зубя але не відповів нічого.

— Ти мусів преці мати якусь причину, коли ти якраз до мене хотів дістати ся. Докиме ти маєш ще служити?

— Ще вісім неділя — відповів Ян.

— На той час міг ти був преці лишити ся при своїм дотеперішнім занятю.

— Пан ляйтнант будуть з мене вдоволені.

— Та я хотів бж, щоби так було — сказав Тот зітхнувши. — Але я маю лиш слабу надію. Будеш мав роботу лиш коло двох коний, коло мого офіцерського коня і коло сивого пана майора Кернера; оятої третій він то вже не мій, я его нині рано продав.

Коли Тот то говорив, зачав Паклевський порати ся коло коний.

— Яне — відозвав ся ляйтнант — відступи ся від задних ніг. Мій Яфет не ба, але сивого я мало знаю.

Ледви що Тот то вимовив, як взяв Ахмед поклав уха по собі, спустив голову в долину і фиркнув задними ногами та, що підетіла в стайні полетіла аж до стелі. Ян стояв саме за сивим, але в одну мить відскочив і уйшов удару.

— Бестия! — замуркотів Тот. — Відучив би я тебе фиркати, як би ти був мій. — А звернувшись до Яна, сказав: Чуєш, Паклевський, я те хочу зведно лиш сердити ся на тебе, бо то би преці не придало ся до нічого. Дам на службу Божу, коли тих вісім неділях мене без нещастя. Для тамтях обох коний найму нишого, що буде коло них ходити, а ти будеш доглядати лиш отсеого сивого, будеш его що дня без сідла і без дерги водити в руді на прохід — то цей зможеш зробити?

Ян потахнув головою і вишкіряв зубя як звичайно.

(Дальше буде).

— **П. Віцепрезидент** краєвої Ради шкільної з причини віаєду в подорож візитаційну не буде приймати в середу дня 20 с. м.

— **Радник Двору** п. Володислав Федорович прибув до Львова, щоби взяти участь в загальних зборах центрального Союзу гал. промислу фабричного в заступстві **Г. Е. п. Міністра** торговлі.

— **Оповіденє**. **П. к. краєва** Дирекция скарбу розписує отсим поновний доповняющий вибір одного заступника члена до комісії загального податку зарібкового для товариства податкового І кл. в окружі розкладовім „Палата торговельна львівська і брідська“ і визначає до переведеня сего вибору день 16 ядодлєста 1909. Вибір відбуде ся під проводом **п. к. правительственого комісаря** при туґешній Палаті торговельній і промисловій.

— **Нова мужєска семінарія учительська** в Чорткові. Дня 15 с. м. — як то ми вже коротко доносили — відбуло ся в Чорткові відкрите повнє провізоричної мужєської семінарії учительської, з польською і рускою мовою викладовою. На торжество се прибув зі Львова президент краєвої Ради шкільної др. Ігнатий Дембовський, а взяли участь краєв. інспектор др. Янер, презес ради півітозої др. Рудроф, управитель староства Макаревич, репрезентація міста з бурмістром Носсом і багато инших достойників духовних і світських. По богослуженю в костелі Домініканів і парохіальній церкві відбуло ся інавгураційне торжество в будинку міської школи, де тимчасом поміщено семінарію. З естради украшеної погрудем цісарским промовив насамперед віцепрезидент др. Дембовський представляючи молодіжи важність зваян учительського а опісля подібні гадки підніс також презес Ради повітової. Дальше промавляв по руски заступник председателя окружної Ради шкільної, крилошанин і парох о. Маланюк а наконець виголєсь ше промову по польски і по руски управитель заведеня др. Кароль Пітман, заохочуючи молодіж до праці. Промови переплігав хор співаючи імн народний, кантати і „Многая літа“. По торжестві відбуло ся угощенє коштом міста, підчас котрого п. Пітман збирав складку на інтернат при семінарії.

— В Галичи утворив ся комітет під проводом нотаря п. Льва Гузара і засновував там курсє гімназьяльвий. На курсє зголосило ся 20 хлопців, а здало вступний іспат 16. Є се хлопці в Галича або в сусідних сіл, так, що обходять ся без бурси. Вступний іспат переводили о. В. Леницький а Влюдниа і гімназьяльні профєсори зі Станиславова пп. Гаврилів і Юл. Чайківский. Науки в І класі сего гімназьяльного курсу уділює академик С. Салига, а релігій учить о. В. Леницький, хоч в Влюдниа до Галича має 1½ милі дороги. Научну часть курсу перебняла тепер на себе філія Р. Тов. педагогічного в Станиславові, а про матеріальну сторону дбає комітет. Між добродіями, що складають жертви на удержанє курсу, стоїть на першім місці нотар п. Гузар.

— **Дрібні вісті**. Вчєра вечером відбуло ся при великим здвизі народа всіх станів посвяченє льокалю тов. „Львівська Русь“. Посвяченє довершив о. радн. А. Стефанович. Співав хор читальній „Просьвіти“ з жаяківського передмістя. — У Вошцєвах коло Рудєк відбуде ся дня 24 с. м. о 2 год. по полудни посвяченє соківського прапора. — В Самборі перестала виходити польсєка газета Turdzien, gazeta Samborsko-Drohobycka а браку передплатників. — З Перемашля втік в напразі як до Львова ученик ІV кл. гімназ. Лев Лянґенґаґ. — У Відні арештувала поліция Володимира Гаяревича, управителя „Авєстрійського бюра подорожній“ під закидом докованя численних обманьств і дефравдацій. — Межи Дрогобачем і Бориславом а Броцлавом заводить ся в днєм 20 с. м. звязє телефонічну. — Дня 26 с. м. о пів до 8 вечером відбуде ся у Львові в церкві св. Юра вінчанє ляннї Олени Савчаківної, доньки дра Дамяна і Евелїни Савчанів в Борщєва з дром Іваном Саноцким адвокатом в Надвірній.

Наука, штука і література.

— **Ілюстрований Календар Товариства** „Просьвіта“ на рік звичайний 1910. Річник XXXIII.

У нас звичайно легкоязать собі календарі і

уважають їх лиш за підручники, вигадуючі коли прападає яке сьвято або схід і захід сонця та місяця. Причина того лежить безперечно в тім, що ще до недавня не було у нас добрих календарів, таких, як то бачимо у високо культурних народів, як н. пр. у Німців або Французів.

Але тепер і ми можемо вже повеличати ся того рода видавництвами. Перед нами лежить новий календар Тов. „Просвіта“. Такого календаря, як отсей, ще у нас не було і можна сміло сказати, що він станув на рівні з найліпшими того рода видавництвами як н. пр. французский календар Ашега або німецкий Кіршнера, хоч форматом — квартал — трохи від них відмінний. Єсть то не лиш календар в тіснійшій значію того слова, але й книга великого знання, учитель, провідник, інформатор, словом підручник для нашої суспільности як не може бути красний, книга, котра разом і документує, ба ще й ілюструє не лиш діяльність самого товариства „Просвіта“, але й взагалі всієї нашої суспільности.

Сим однак ще замало сказано. Тому, хто сей календар укладав, удало ся дуже вдачно злучити минушість з теперішністю, красне з пожиточним, сумне з веселим і зложити книгу, в котрій мов в зеркалі відбиває ся наша народна робота на ріжних ролях, котру документають не лиш списи всіляких наших товариств та інституцій, але ще ставлять наглядно перед очи великі і гарні ілюстрації. Се була дуже добра гадка представити ілюстраціями великих розмірів будинки всіляких наших товариств та інституцій у Львові а добре було би, щоби слідууючі річники календаря „Просвіти“ познакомив таким самим способом нашу суспільність і з подібними будинками на провінції. Се підносить духа і додає захоти до дальших трудів і подвигів в подібнім напрямі. Не такі ми то вже нині бідні та нужденні, як колись здає ся і за яких нас все хтось готов би мати.

Коли вже бесіда про ілюстрації, то годить ся тут зазначити великий їх добір і ріжnorodність. З народних будинків представлені тут: Дім „Просвіти“, дім „Народноі Торговлі“ у Львові, дім „Народноі Гостиниці“, дім „Труда“, дім „Наукового Тов. ім. Шевченка“, Бурса „Рус. Тов. педагогічного“ у Львові, дім Тов. ремісників „Зоря“ у Львові, „Академічний Дім“, дім „Народноі лічниці“, будинок Тов. обезпечень „Дністер“, „Львівська бурса“, фундація Віреось. Метрополита. Особливо інтересні суть ілюстрації до більшої і гарно зі становища наукового обробленоі історичноі розвідки Ів. Крип'якевича під заголовком „Львів, его минушість і теперішність“. Тут можемо побачити між иншим цікаві типи руского міщанства у Львові з давних часів. Що же до самоі монографії міста Львова, то можна би лиш висказати бажанє, щоби автор по можности подібними монографіями інших міст нашого краю заосмотрював і слідууючі річники календаря Просвіти.

На жаль за мале тут місце, щоби ми могли обговорити як слід зміст цілого календаря. Мусимо длятого обмежити ся лиш на повешших кількох гадках, але за то тим усердїйше поручаємо сей календар кождому. Хто его набере, зможе сам найліпше перекопати ся о его стійности. (К. Ка.)

— Про землю, сонце і зьвізди. (Популярна астрономія). Написав др. Іван Раковський. Видавництво товариства „Просвіта“ у Львові 1909.

Хто з глибоким знанєм і правдивим замилованєм до науки а разом і з глибоко відчуваною охотою навчати других бере ся писати якусь наукову книжку, той поборює легко трудности, які ставить для популяризації хоч би й як висока наука а его книжка стає ся тоді легко прислушна і займаюча для кождого, хто лиш трошки має охоти читати і думати над тим, що читає. Оттакі насунулись мені гадки, коли я взяв до рук повнєшу книжочку, видану „Просвіти“. Таких популярно-наукових книжочок нам більше а просвіта певно скорою ходою розширить ся в нашім народі і піднесе его на той уровень, на яким повинен би знайти ся з иншими високо культурними народами. Додати тут ще потреба, що дуже інструктив-

но підобрані рисунки роблять „Популярну астрономію“ дра Раковского ще популярнішою. (К. Ка.)

— В. Шурат, Вибір пісень, Львів 1909. Здаєсь, що про такі поетичні твори, як дра В. Шурата, же треба би багато говорити, бо вже само імя поета за ним говорить, а всежтаки мово збірка его поезій таки спонукує нас бодай кілька слів про неї сказати. Єсть она новим доказом, як поет наш уміє сполучити форму, зміст і мову в одну гармонійну цілість і надати їй того поетичного духа, котрий читаюча переносить в нашій, красний світ думача та ідеалів. Щоби не богато шукати, виїмемо із цієї поезій „З нового серця“ одну і наведемо її тут на доказ.

Про вечір написало ся вже множество всіляких поетів і наших і чужих, проймаємо в нашій буддементі і ми що дня тоті вечери, кождий по своему, але їх для нас як би не було. Лиш правдиво поетична душа уміє красу їх завжди відчутти, завжди підхопити і прибрати в свїжжу поетичну форму. Ось послухаймо:

Вечірний час — чудовий час,
Рожевий світ на небі згас,
а таємничий сумерк ляг
на горах, борах і полях.

Скрипить останній віз снопів,
З гадків летить дівочий спів.
По сумерках самотних піл
розлука сіє легкий біль.

Вієнди згубивсь ручай пісень,
Пійшов на сон робучий день,
Однак ма небі в тихий путь
Що-раз то красні зорі йдуть.

В такій-то зоряній тиши
лянує мир в моїй душі.
Так кинувши життєвський вир,
пійду молось на вічний мир.

(К. Ка.)

— Skorowidz miejscowości Galicyi i Bukowiny, wydał ponownie (wydanie czwarte) Jan Bigo, c. k. star. kontrolor pocztowy we Lwowie, wskutek zmian zaszylych w ostatnich latach i znacznie go rozszerzył.

Підручник той, виготовлений лиш з дат урядових, єсть безусловно докладний і необхідний для всіх урядів і всіх верств суспільности. Для ліпшого зрозуміння додамо ще, що выписав ся містить в собі спис всіх місцевостей в Галичині; міст, містечок, сіл і присілків з поданням повіта, староства, урядів судових, податкових, парохіяльних, властителей більших посідовств і пр.

Ціна примірника в оправі 6 З. 50 с. і порто 55 с. для замісцевих. Можна також дістати в книгарни Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч.10.

Телеграмн.

Відень 19 жовтня. На Ляндштрассе вибух виві великий огонь в домі при ул. Меттерліка, сусідуючим з англійскою амбасадом. Згоріла приша того дому. Огонь вьлохалізовано.

Москва 19 жовтня. На з'їзді жовтняків (октябристів) означив Гучков, що партія ся не творить тепер більшости, але єсть сильною меншостию і змушена шувати порозуміння з иншими партіями, передовсім з умірною правницею, наколи й з поступовцями. В виборах до 4-ої думи треба ширше зачеркнути програму, щоби позискати більшість. Заяничивши, що жовтняки не ведуть опозиції, увіряв, що ся партія буде непохитно стояти при конституційно-монархічній засаді.

Лісбона 19 жовтня. Нивішної ночи експлодувала близько францісканської церкви в Сан Люй

пекольна машина. Вилетіли шибі з вікон в церкві і сусідних домах.

Москва 19 жовтня. На тайних зборах з'їзду монархістів обговорювано справу висланя петиції о розв'язанє думи. Проводирі з'їзду увіряли, що тепер вельми догідна пора до висеня такої петиції.

Константинополь 19 жовтня. Вчера вечером виїхало звідси 87 учасників турецької прогульки до Відня. При виїзді музика польсхова грала на пероні австрійський імі. В Нишу прилучили ся учасники із Солуня. Разом їде до Відня 230 Турків.

Надіслане.

Церковні річи

— Найкрасні і найдешевші продає —

„Достава“

основана руским Духовенством у Львові при ул. Рускій ч. 20 (в каменниці „Дністра“), а в Станиславові при ул. Смольки ч.1.

Там дістано ся ріжні фелони, чапні, хрести, хлітарі, свічники, таці, патериці, кивоти, плащениці, образи (церковні і до хат), цвїти і всякі другі прибори. Також приймають ся чапні до позвооченя і риза до направи.

Удїл виносить 10 К (1 К вписове) за грош до жєві на щадничу ввижку дають 6% (27—?)

Colosseum

в пасажи Германіє

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма

від 16 до 31 жовтня 1909.

Щоденно о год. 8 вечер представлено. В неділі і сьвята 2 представлення о 4 год. по пол. і 8 годні вечером. Що пятниці High-Life представлено. Бікети вчасніше можна набути в конторі Пльоні при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Рух поїздів залізничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди носіючіи визначені грубки друком. Нічні години від 6:00 вечером до 5:59 рано суть означені підчеркненою чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

- З Кракова: 2³⁰, 5⁵⁰, 7²⁵, 9⁵⁵, 1¹⁰*, 1³⁰, 5⁴⁵, 8⁴⁰, 9⁵⁰.
- *) З Таркова.
- З Підволочиска: 7²⁰, 12⁰⁰, 2¹⁵, 5⁴⁰, 10³⁰.
- З Червоноє: 12²⁰, 5⁴⁵*, 8⁰⁵, 10³⁰*, 2⁰⁵, 5⁵², 6⁴⁰, 9³⁰.
- *) Із Станиславова. *) З Коломиї.
- Зі Стрия: 7²⁹, 11⁴⁵, 4³⁵, 11⁰⁰.
- З Самбора: 8, 9⁵⁷, 2, 9⁰⁰.
- З Сокаля: 7¹⁰, 12⁴⁰, 4⁵⁰.
- З Яворова: 8⁰⁵, 5.

На „Підважч“:

- З Підволочиска: 7⁰¹, 11⁴⁰, 2, 5¹⁵, 10¹².
- З Підгаєць: 10⁵⁴, 7²⁶*, 9⁴⁴, 6²⁹*, 11⁵⁵*).
- *) З Вишків.

На дворець „Львів-Личаків“:

- З Підгаєць: 10³³, 7¹⁰*, 9²⁸, 6¹³*), 11³⁹*).
- *) З Вишків.

За редакцією відповідає: Адам Креховецкий.

НАВОЗИ ШТИЧНІ

Купуйте лиш у ЮРІЯ ПАСЛАВСКОГО у Львові ул. Панська ч. 11.

Склад на місяці.

При замовленю найменше 20 соттарів метричних кредит аж до року!

Головна Агенція дневників і оголошень у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники

краєві і заграничні

по цінах оригінальних.

РУСКІ ДИКТАТИ

для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил владив і методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціна примірника 70 сотиків. „Диктати“ можна дістати майже у всіх книгарнях у Львові, в книгарнях в Березанях, Коломиї, Перемишлі, Н. Санчи, Станиславові, Тернополі і в Чернівцях, а також у автбра, котрий висилає „Диктати“ під опаскою (5 сотиків). Рада шкільна краєва рішила зачислити повнеше книжку до книжок, що надають ся до бібліотек шкільних яко підручник для учителів народних шкіл.

КНИЖКИ

на нагороду пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педагогічним училища Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в складі Тов.—а Взаємної помочи учительської в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітей.

- Дітвора, опр. 1 К.
- Звірята домашні, опр. 80 с.
- Приятелі дітей, опр. 1-20 К.
- Ах, яке хороше, опр. 2 К.
- Для розривки, опр. 1-20 К.
- Око в око 1 К.
- Крізь трав килими 1 К.
- З Царства звірів, опр. 1-50 К.
- Літню порою, опр. 150 К.
- Діточі вигадки опр. 1-50 К.
- Від весни до весни, опр. 2 К.
- Веселі сьвіт 60 с.
- Дикі звірята в образах і віршах, 60 с.
- Книжочка Стефана 60 с.
- Мамин дарунок 60 с.
- Приятелі чоловіка 60 с.
- Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповідання.

- Базки народні, ч. I і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
- Базки народні, ч. I і II. разом опр. 1-30 К.
- Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1-10 К.
- Базки братів Грімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
- Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр. 40 с., опр. 60 с.
- Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр. 80 с.
- Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I і II. разом опр. 1-30 К.

- Гете-Франко: Лис Микита, третє нове виданє бр. 1 К, опр. 1-30 К.
- Робінзон великий ілюстр., бр. 1-80 К, опр. 2-20 К.
- Житє і слава Тараса Шевченка, образок спецічний, бр. 30 с.
- Калитовський: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
- Лаля Кокорудз: Спомини з Атен з ілюстр. бр. 1-80 К, опр. 2-10 К.
- Свен Геді: Крізь пустині Азії. ч. I. бр. 1 К, опр. 1-30 К.
- Свен Геді: Крізь пустині Азії ч. II. бр. 1 К, опр. 1-30 К.
- Свен Генін: Крізь пустині Азії, ч. III. бр. 1 К, опр. 1-30 К.
- Свен Гедів: Крізь пустині Азії, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2-30 К.
- Билина про Ілію Муромця і єго славі подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжи і для народу.

- Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
- Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Т. Шевченко: Кобзар для дітей, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
- Гордієнко: Картагинці і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1-10 К.
- Дніпрова Чайка, Коза-Дерева (діточа оперетка) 1 К.
- Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столітя, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2-70 К, опр. в пол. 2-70 К.
- Др. Ів. Франко: Коли ще звірі говорили, бр. 80 с., опр. 1-10 К.
- В. Лебедева: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
- Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
- О. Катренко: Оповідання, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
- А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.

- Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
- Стефан Пятка: На причках, бр. 30 с., опр. 50 с.
- Марта Борецка, третє виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
- Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
- О. Коныський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
- М. Вовчок: Інстатутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Дивні пригоди Комаха Сангвіна і, бр. 48 сот.
- Малий сьліваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
- Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
- Е. Ярошиньска: Друга китицька для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
- Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
- Королевский: Дві могили, бр. 18 с., опр. 32 с.
- Англійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
- Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
- Віра Лебедева: Мами, бр. 20 с.
- Др. І. Франко: Абу Казимові капці, бр. 60 с., опр. 90 с.
- Збиточник Гумфрі (з англійского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
- Робінзон великий, бр. 1-50 К, опр. 1-80 К.
- А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
- Істория куска хліба (з французского), бр. 50 с., опр. 70 с.
- Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
- Кіплінг: В Джуунглях, бр. 1 К, опр. 1-30 К.
- К. Гриневичева: Легенди і оповідання, бр. 30 сот., опр. 50 с.
- І. Б. Двоножний звір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
- За Аміцісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
- Джонатан Свіфт: Подорож Гулівера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
- Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
- Улицький (з французского, перекл. А. Крушельницький), бр. 1-10 К, опр. 1-40 К.
- В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
- О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24 „Дзвінка“.
- „Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
- „Дзвінок“ „ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
- Японські казки, бр. 30 с.
- Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.